

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının
Elm və Təhsil Nazirliyinin
3-29/3-2-548/2025/1 nömrəli 08.09 2025-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın şifri və adı: 7003011 – Musiqişünaslıq

BAKİ – 2025

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin 7003011 – Musiqişünaslıq ixtisası üzrə təhsil proqramı (bundan sonra – təhsil proqramı) “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də “Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların Təsnifatı”na, qabaqcıl beynəlxalq təcrübə və əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.
- 1.2. Təhsil proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
 - ixtisas üzrə məzunun səriştələrini, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə tədris və təlim metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktur və kadr potensialına olan tələbləri, təhsilalanın təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini davam etdirmə imkanlarını müəyyənləşdirmək;
 - təhsilalanları və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik, bacarıq və təlim nəticələri ilə tanış etmək;
 - təhsil proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı prosesə cəlb olunan tərəfdaşları məlumatlandırmaq.
- 1.3. Təhsil proqramı, tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə magistr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Təhsilalanın 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 akademik saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Bu zaman auditoriya saatlarının həcmi 12-16 akademik saat təşkil edir. Peşəkar məqsədlər üçün dərinlən öyrənilən ixtisaslaşmalar üzrə həftəlik dərslərin yükünün həcmi dəyişdirilə bilər.
- 1.5. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən ixtisasın həmin müəssisədə kadr hazırlığı aparılan hər bir ixtisaslaşma üzrə ayrıca təhsil proqramı hazırlanmalıdır. Hər bir ixtisaslaşma üzrə təhsil proqramı müvafiq ixtisasın təhsil proqramındakı bölmələrlə yanaşı, həmin ixtisaslaşma üzrə tədris və təlim metodları, təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi üsulları, təcrübələrin təşkili və qiymətləndirilməsi və s. bölmələri də əks etdirməlidir.

2. Məzunun səriştələri

- 2.1. Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı **ümumi səriştələrə** yiyələnməlidir:
 - peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri müstəqil şəkildə həll edə bilmək;
 - müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək, planlaşdırmaq, onların cari və perspektiv nəticələrini təhlil etmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin səbəblərini araşdırmaq, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə etmək, həmçinin gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirmək, dəyərləndirmək və qiymətləndirmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı öz fəaliyyətini tənqidi şəkildə dəyərləndirmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan dilində və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək, əsaslandırmaq, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak etmək;
 - müxtəlif üsullarla öz bilik və səriştələrini başqalarına ötürə bilmək;

- istənilən şəraitdə etik davranış qaydalarına uyğun şəkildə fəaliyyət göstərmək, şəxsi davranışlarının etik aspekt və imkanlarını, məhdudiyyətlərini və sosial rolunu anlamaq;
- davamlı öyrənmə və peşəkar inkişafı ilə bağlı özünün və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirə bilmək, həmçinin müstəqil öyrənmə üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək;
- musiqi sənətini geniş ictimaiyyətə tanıtmək;
- musiqi sənətinin təbliğ etmək və müxtəlif tədbirlərdə, konfrans və seminarlarda, KİV və musiqi salonlarında çıxış edərək, maarifləndirici fəaliyyət göstərmək;
- KİV-də musiqi redaktoru, prodüser, aparıcı və s. kimi fəaliyyət göstərmək;
- müasir rəqəmsal texnologiyaların musiqi sənətinə təsirini təhlil və şərh etmək, habelə tətbiq etmək;
- musiqi publisistikasının müxtəlif janrlarında yazmaq;
- muzey və kitabxanalarda arxiv materialları əsasında tədqiqat apara bilmək.

2.2. Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə sərişələrinə yiyələnəlməlidir:

Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi ixtisaslaşması üzrə:

- musiqi tarixi, nəzəriyyəsi və tədrisi sahəsində aktual problemlər üzrə elmi-tədqiqat işləri aparmaq, mənbələri təhlil etmək və nəticə çıxara bilmək;
- musiqi sənətinə aid olan müxtəlif səpkili tədris materiallarını yazmaq və elmi-nəzəri araşdırmalar aparmaq;
- əlyazma not nümunələri, arxiv sənədləri və tarixi mənbələrlə işləmək, onları sistemləşdirmək, elmi dövriyyəyə daxil etmək və kataloqlaşdırmaq;
- musiqi elmini digər humanitar elmlərlə əlaqələndirmək və kompleks yanaşma nümayiş etdirərək fərqli musiqi mədəniyyətləri arasında qarşılıqlı təsirləri araşdırmaq və onları geniş kontekstdə elmi əsaslarla təhlil edə bilmək;
- əldə etdiyi bilikləri musiqi sənətinin təbliğinə yönəldə bilmək;
- musiqi fəaliyyəti və təhsil sahəsindəki problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək, sistemləşdirmək, müqayisə etmək və həlli yollarını təklif edə bilmək;
- müxtəlif mədəniyyət təşkilatlarında və KİV-lərdə musiqişünas kimi peşəkar təhlil və təqdimat bacarıqlarını tətbiq etmək;
- nəzəri və pedaqoji biliklərindən istifadə etməklə musiqi tarixi və nəzəriyyəsi fənlərini tədris etmək;

Etnomusiqişünaslıq ixtisaslaşması üzrə:

- ənənəvi musiqi irsini, elmi-nəzəri əsaslarını bilmək, aktual problemləri, bu sahədə baş verən inkişaf proseslərini izləmək və təhlil etmək;
- yerli və xarici etnomusiqişünaslığın əsas istiqamətləri və tarixi inkişaf mərhələləri üzrə biliklərə malik olmaqla təhlil aparmaq;
- ənənəvi musiqiyə aid müxtəlif səpkili tədris materiallarını hazırlamaq;
- müasir etnomusiqişünaslığın aktual problemlərini müəyyənləşdirə bilmək və onların həlli üsullarını təklif edə bilmək;
- ənənəvi musiqi sahəsində əldə etdiyi elmi-nəzəri bilikləri şifahi ənənəli professional musiqi materialının tədqiqinə tətbiq edə bilmək;
- etnomusiqişünaslıq tədqiqatları zamanı əlaqəli elmi istiqamətlərdən - folklorşünaslıq, etnoqrafiya və s. yararlanaraq etnomusiqişünaslığın məqsədini, elmi vəzifələrini və metodlarını müəyyənləşdirə bilmək;

- müasir dövr etnomusiqişünaslığının sosial-mədəni və tərbiyəvi funksiyalarını dərk edərək elmi-tədqiqat işlərinə tətbiq edə bilmək;
- təhsil sisteminə təsir edən müxtəlif təmayülləri araşdırmaq, etnomusiqişünaslığa dair aktual problemlər üzrə müstəqil araşdırma aparmaq, onların sinergetik köklərini üzə çıxarmaq, qlobal və milli musiqi təfəkkür formaları arasında müqayisəli təhlil aparmaq və semiotik yanaşmaları tətbiq edərək etnomusiqişünaslığın nəzəri spektrini genişləndirə bilmək;
- etnoorqanologiyanın əsaslarını bilmək və elmi-tədqiqat fəaliyyətində istifadə etməyi bacarmaq;
- müasir rəqəmsal texnologiyaların etnomusiqişünaslığa təsirini təhlil və şərh edə bilmək;
- musiqi sahəsində tətbiq olunan müasir rəqəmsal texnologiyalardan (Final, Sibelius və s.) istifadə etmək;

Musiqi tənqidi ixtisaslaşması üzrə:

- musiqi tənqidinin yaranması və inkişafı tarixinə, Şərqi, Qərbi, rus və Azərbaycan musiqi tənqidinə dair bilikləri əldə etmək, onları sistemləşdirmək, yeni tənqidi fikir və ideyalar irəli sürə bilmək;
- musiqi tənqidinin aktual problemlərini obyektiv şəkildə qiymətləndirmək, müxtəlif elmi-tədqiqat metodlarından istifadə edərək musiqidə baş verən bədii prosesləri peşəkar formada şərh etmək;
- musiqi tənqidi üzrə vərdiş keyfiyyətlərini inkişaf etdirmək, bilik, bacarıq və təcrübəni artırmaq, bu sahənin parametrlərinə uyğun şəkildə səriştə model və uyğunluq cədvəllərini (matrislərini) hazırlaya bilmək;
- musiqi tənqidinə dair aktual problemlər üzrə araşdırmalar aparmaq, bu sahə üzrə komparativ tədqiqat metodlarını tətbiq edərək elmi-publisistik məqalə, müsahibə, esse, resenziya və digər yazı növlərini ərşəyə gətirmək və təqdim etmək;
- musiqi tənqidinin sosial rolunu, cəmiyyətin inkişafında əhəmiyyətini dərk etmək, bu sahə üzrə səriştə keyfiyyətlərinə (adaptasiya, inteqrasiya, kommunikasiya) yiyələnmək;
- müasir yanaşmaları səriştəli şəkildə tətbiq etmək, audiovizual informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək;
- rəqəmsal formatda musiqi kontentləri, prezentasiya, layihə, slayd yaratmaq.

Musiqi texnologiyaları ixtisaslaşması üzrə:

- rəqəmsal musiqi texnologiyalarını tətbiq etmək, elektron və akustik musiqi alətləri ilə işləyə bilmək;
- musiqi əsərlərinin texniki və analitik təhlilini aparmaq, təqdimat və təlim materialları hazırlamaq;
- multimediyaya və musiqi layihələrini idarə etmək;
- musiqi texnologiyalarının inkişaf istiqamətlərini təhlil etmək;
- musiqi jurnalistikası və media təqdimatı, audio və video media məhsulları hazırlaya bilmək;
- rəqəmsal media və sosial platformalarla işləmək, kontent yaratmaq və paylaşmaq;
- musiqi layihələrinin prodüserliyi və idarə edilməsini bilmək;
- rəqəmsal media və müasir informasiya texnologiyalarından istifadə etməklə musiqi irsini araşdırmaq və geniş auditoriyaya çatdırmaq;
- musiqi layihələrinin bədii məzmununu formalaşdırmaq və onların yaradıcı konsepsiyasını işləmək;
- musiqi sahəsində maarifləndirici kontent yarada bilmək;
- yeni media texnologiyalarını tətbiq edə bilmək;
- kompüter əsaslı aranjiman yaratmaq, virtual alət və səslərlə işləmək, miks və mastering, layihə strukturu, müxtəlif janrlarda və platformalar üçün uyğun aranjiman tərtib edə bilmək;

- səs yazma və köhnə audio materiallarla, audio bərpa və təmizləmə proqramları ilə işləyə bilmək;
- audio sənədlərin arxivləşdirilməsi və sənədləşdirilməsi, musiqi mənbələrinin elmi təhlilini apara bilmək;
- səs texnikası və avadanlıqlarla işləmək, layihə və hesabat sənədləri hazırlamaq və təqdim etmək;
- texnoloji avadanlıqlar və istehsalat prosesləri ilə işləyə bilmək;
- musiqi alətlərinin quruluşunu və işləmə prinsipini bilmək, alətlərin sazlanması, tənzimlənməsi və texniki xidməti, musiqi alətlərinin bərpası və texniki diaqnostikası, ənənəvi və müasir alətlərin müqayisəli təhlil edilməsi, musiqi alətləri üzrə pedaqoji-metodiki hazırlıq, alət kataloqları və texniki sənədləri hazırlaya bilmək.

İfaçılıq sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və metodikası ixtisaslaşması üzrə:

- ifaçılıq sənətinin tarixi və nəzəriyyəsi, ifaçılıq üslubları, orqanologiyanın müasir problemləri üzrə professional təhlil apara bilmək;
- ifaçılıq sənətinin metodologiyası ilə bağlı ifaçılıq verdişlərinə malik olmaq, ifaçılığın tarixi və nəzəriyyəsi ilə bağlı müxtəlif səpkili tədris materiallarını yazmaq, elmi-nəzəri araşdırmalar apara bilmək;
- ifaçılıq sənətinin aktual problemləri üzrə elmi-tədqiqat işləri aparmaq, musiqi sənətinə aid əlyazma not nümunələrini, mənbələri təhlil etmək və nəticə çıxara bilmək;
- musiqi əsərlərini təhlil və transkripsiya etməyi, orkestrləşdirmə və partitutura ilə işləməyi bacarmaq;
- ifaçılıq sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və metodologiyasının elmi-nəzəri əsalarını bilmək və tətbiq etməyi bacarmaq;
- beynəlxalq müsabiqələrdə, festivallarda və digər mədəni-kütləvi tədbirlərdə musiqi mədəniyyətini nümayiş və təbliğ edə bilmək.

Musiqi mənbəşünaslığı ixtisaslaşması üzrə:

- əski əlifba və qədim musiqi mətnlərini oxumaqla yanaşı, Şərq dilləri sahəsində ixtisaslaşmış mütəxəssislərlə interdisciplinar tədqiqat layihələrində əməkdaşlıq etmək;
- yerli və xarici mənbəşünaslığın əsas istiqamətləri və tarixi inkişaf mərhələləri üzrə biliklərə malik olmaqla, müəyyən arxiv materialları əsasında təhlil apara bilmək;
- mənbəşünaslığa aid müxtəlif səpkili tədris materiallarını hazırlaya bilmək;
- müasir mənbəşünaslığın aktual problemlərini müəyyənləşdirə və onların həlli üsullarını təklif edə bilmək;
- tədqiqat zamanı əlaqəli elmi istiqamətlərdən - folklorşünaslıq, etnomusiqişünaslıq, etnoqrafiya və s. yararlanaraq mənbəşünaslığın məqsədini, elmi vəzifələrini və metodlarını müəyyənləşdirə bilmək;
- təhsil sisteminə təsir edən müxtəlif təmayülləri araşdırmaq, mənbəşünaslığa dair aktual problemlər üzrə müstəqil araşdırma aparmaq, onların sinergetik köklərini üzə çıxara, arxiv materialları arasında müqayisəli təhlil aparmaq, mənbəşünaslığın nəzəri spektrini genişləndirə bilmək;
- müasir rəqəmsal texnologiyaların mənbəşünaslığa təsirini təhlil və şərh etmək;
- musiqi sahəsində tətbiq olunan müasir rəqəmsal texnologiyalardan (Final, Sibelius və s.) istifadə etmək;

3. Təhsil proqramının strukturu

3.1. Təhsil proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ali elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisaslaşmaların adları	Verilən dərəcə	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
<ul style="list-style-type: none"> o Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi o Etnomusiqişünaslıq o Musiqi tənqidi o Musiqi texnologiyaları o İfaçılıq sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və metodikası o Musiqi mənbəşünaslığı 	Magistr ali elmi-ixtisas	2 il	120

3.2. Təhsil proqramı ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə 120 (2 il) AKTS kreditindən ibarət olmalıdır. Hər semestrde 5 fəndən çox olmamaq şərti ilə 30 kredit nəzərdə tutulmuşdur. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Sıra sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
1	<p>Tədqiqat metodları</p> <p><i>Bu fənn kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarının, ölçmə, tədqiqat dizaynı və təhlilin qarşılıqlı asılılığına diqqət yetirir. Fənn çərçivəsində tədqiqat səriştələri, kitabxana və internet resurslarından məlumat qaynağı kimi istifadə edilməsi, verilənlərin araşdırılması, təhlil edilərək təqdim edilməsi kimi keyfiyyətin aşılmasını nəzərdə tutur.</i></p>	6
2	<p>Akademik yazı və etika</p> <p><i>Bu fənnin məqsədi akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını öyrətmək, magistrantların elmi məqalə, dissertasiya, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmaq, konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikasını bacarıqlarını inkişaf etdirməkdir. Fənn təhsilənlərə akademik üslub, mənbələrdən düzgün istifadə, istinad qaydaları və etik normalar haqqında bilik və səriştələr verəcəkdir.</i></p>	6
3	<p>Tədqiqat analitikası</p> <p><i>Bu fənnin tədrisi məlumat təhlili prosesi, məlumat növləri, məlumatların toplanma mənbələri, məlumat təhlili üzrə strategiyanın qurulması, məlumatların təhlil üçün hazırlanması və təmizlənməsi, təhlil üçün məlumatların sistemləşdirilməsi, məlumatların vizuallaşdırılması, sahəyə uyğun olaraq təhlillərdə istifadə olunacaq proqram təminatları ilə tanışlıq ("Excel", "SPSS", "Stata", "R", "MAXQDA", "Matlab", "Python" və s. kimi), ixtisas sahəsində tədqiqatlarda istifadə olunan təhlil metodları ilə təhlillərin aparılması (statistik testlər və təhlillər, kəmiyyət və keyfiyyət təhlilləri, eksperimental təhlillər, anket və sorğu təhlilləri və s. kimi) və təhlillərin əsasında müvafiq rəylərin hazırlanmasını nəzərdə tutur.</i></p>	6

4	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər¹ <i>ixtisaslaşmadan asılı olaraq buraya daxil edilən fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında öz əksini tapır.</i>	72
...	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər² <i>Müvafiq fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada ixtisaslaşmadan asılı olaraq müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında əksini tapır.</i>	
Təcrübə		
...	Elmi-pedaqoji təcrübə	6
...	Elmi tədqiqat təcrübəsi	6
Dissertasiya işi		
...	Magistrlik dissertasiyası	18
CƏMI		120

4. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 4.1. Bu təhsil proqramı üzrə məzunlar təhsil və ya fəaliyyət sahəsi ilə bağlı əsas anlayışlar, nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında sistemli, ümumi təsəvvürə və geniş biliyə malik olmalı, konkret (ixtisaslaşmış) təhsil və ya fəaliyyət sahəsində dərin biliklərə yiyələnmişlər.
- 4.2. İxtisaslaşmanın təhsil proqramının hər bir fənn üzrə təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.
- 4.3. İxtisaslaşma üzrə proqramın təlim nəticələri Əlavə 1-də müəyyən olunur. Fənlər üzrə təlim nəticələri isə hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təhsil proqramının təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.
- 4.4. Təhsil proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən elmi və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

¹ Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir və müvafiq ixtisaslaşma üzrə qəbul olan təhsilalan üçün məcburi xarakter daşıyır. Bu bölmədə minimum 4 fənn olmalıdır.

² Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Sözügedən fənlər müəyyən edilən zaman əmək bazarının təklifləri də nəzərə alınır və bu məqsədlə ali təhsil müəssisələri və əmək bazarı nümayəndələrindən ibarət işçi qrupunun yaradılması tövsiyə olunur. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər təhsilalanlar üçün seçmə xarakter daşımalı, eləcə də təhsilalanların xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır. Bu bölmədə minimum 3 fənn olmalıdır.

5. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsi tədris, təlim və qiymətləndirmə fəaliyyətlərinin yüksək səviyyədə təşkil olunması üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təchiz edilmiş müasir auditoriyalara malik olmalı, tələbələrə lokal şəbəkə və internetə, elektron kitabxanalara və onlayn arxiv resurslarına fasiləsiz çıxış imkanı yaratmalıdır. Eyni zamanda, tələbələrin ixtisaslaşma üzrə dərin biliklərə yiyələnməsi və elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasını dəstəkləmək məqsədilə müasir elmi jurnallar, elmi məlumat bazalarına və virtual laboratoriya mühitlərinə, akademik etik mühitə inteqrasiya üçün antiplagiat sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir. Ayrı-ayrı ixtisaslaşmalar üzrə aşağıdakı infrastruktur tələbləri nəzərə alınmalıdır:

Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi ixtisaslaşması üzrə:

Müasir musiqi texnologiyaları ilə təchiz olunmuş tədris laboratoriyası, kitabxana, səsyazma kabinetini; Musiqi ədəbiyyatı, not materialları, metodik və elmi mənbələrlə zəngin fond; Rəqəmsallaşdırılmış resurslara çıxış (musiqi platformaları, onlayn kitabxanalar və s.); Musiqi alətləri ilə təchiz olunmuş kabinetlər, Elmi-tədqiqat və metodik işlərin aparılması üçün əlçatan elektron bazalar və elmi resurslar. Təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq kompüter otaqları; Müvafiq klassifikasiyalara malik professor-müəllim heyəti olmalıdır.

Etnomusiqişünaslıq ixtisaslaşması üzrə:

Müasir musiqi texnologiyaları ilə təchiz olunmuş tədris laboratoriyası, kitabxana, səsyazma kabinetini; musiqi ədəbiyyatı, not materialları, metodik və elmi mənbələrlə zəngin fond; rəqəmsallaşdırılmış resurslara çıxış (musiqi platformaları, onlayn kitabxanalar və s.); musiqi alətləri ilə təchiz olunmuş kabinetlər, tələbə və müəllimlərin elmi-pedaqoji fəaliyyətinə dəstək verən struktur bölmələr; təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq kompüter otaqları; müvafiq kvalifikasiyalara malik professor-müəllim heyəti olmalıdır.

Musiqi tənqidi ixtisaslaşması üzrə:

Müasir musiqi texnologiyaları ilə təchiz olunmuş tədris laboratoriyası, kitabxana; musiqi ədəbiyyatı, not materialları, metodik və elmi mənbələrdə zəngin fond; rəqəmsallaşdırılmış resurslara çıxış (musiqi platformaları, onlayn kitabxanalar və s.); musiqi alətləri ilə təchiz olunmuş xüsusi zallar, tələbə və müəllimlərin elmi-pedaqoji fəaliyyətinə dəstək verən struktur bölmələr; təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq kompüter otaqları; müvafiq kvalifikasiyalara malik professor-müəllim heyəti olmalıdır.

Musiqi texnologiyaları ixtisaslaşması üzrə:

Müasir musiqi texnologiyaları ilə təchiz olunmuş tədris laboratoriyası, kitabxana, səsyazma kabinetini, səsyazma studiyası (DAW-lar, notasiya proqramları, audioyazıları təmizləmək, bərpa etmək və arxivləşdirmək üçün avadanlıq və proqramlar, sintezator, sampler və MIDI alətlər kimi ənənəvi və elektron musiqi alətləri ilə təchiz olunmuş); İKT ilə təchiz olunmuş akustik baxımdan izolyasiya olunmuş auditoriyalar; musiqi ədəbiyyatı, not materialları, metodik və elmi mənbələrdə zəngin fond; rəqəmsallaşdırılmış resurslara çıxış (musiqi platformaları, onlayn kitabxanalar və s.) və internetə çıxış; tələbə və müəllimlərin elmi-pedaqoji fəaliyyətinə dəstək verən struktur bölmələr; təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq kompüter sinifləri; müvafiq kvalifikasiyalara malik professor-müəllim heyəti olmalıdır.

İfaçılıq sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və metodikası ixtisaslaşması üzrə:

Müasir musiqi texnologiyaları ilə təchiz olunmuş tədris laboratoriyası; musiqi ədəbiyyatı, not materialları, metodik və elmi mənbələrdə zəngin fond. rəqəmsallaşdırılmış resurslara çıxış (musiqi platformaları, onlayn kitabxanalar və s.) və internetə çıxış. musiqi alətləri ilə təchiz olunmuş kabinetlər, tələbə və müəllimlərin elmi-pedaqoji fəaliyyətinə dəstək verən struktur bölmələr; təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq kompüter sinifləri; müvafiq kvalifikasiyalara malik professor-müəllim heyəti olmalıdır.

Musiqi mənbəşünaslığı ixtisaslaşması üzrə:

Müasir musiqi texnologiyaları ilə təchiz olunmuş elmi-tədqiqat laboratoriyası, kitabxana, səsyzama kabinetləri; arxiv materialları, metodik və elmi mənbələrlə zəngin fond; Rəqəmsallaşdırılmış resurslara çıxış (musiqi platformaları, onlayn kitabxanalar və s.); tədqiqat üçün lazımi avadanlıqla təchiz olunmuş kabinetlər, tələbə və müəllimlərin elmi-pedaqoji fəaliyyətinə dəstək verən struktur bölmələr; təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq kompüter otaqları; müvafiq kvalifikasiyalara malik professor-müəllim heyəti olmalıdır.

- 5.2. Ali təhsil müəssisələrinin tədrisə cəlb olunan akademik heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Elmi dərəcəsi olmayan, lakin müvafiq sahədə ən az 5 il iş təcrübəsi olan mütəxəssislər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, elmi ada və ya elmi dərəcəyə sahib olan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Karyera imkanları və ömürboyu təhsil

- 6.1. Musiqişünaslıq ixtisası üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Turizm Agentliyi, Azərbaycan Respublikası Audiovizual Şurasında, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında; orta ixtisas təhsil müəssisələrində, kolleclərdə, ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsində, musiqi sahəsində ixtisaslaşmış dövlət və özəl təhsil müəssisə və mərkəzlərində, mədəniyyət mərkəzləri, musiqi dərnəklərində musiqi-maarifləndirmə işinin rəhbəri; konsert, festival, müsabiqə və s. tədbirlərin təşkilatçısı; dövlət mədəniyyət və incəsənət idarəetmə orqanlarında, arxivlərdə ekspert, rəhbər və s.; elmi-tədqiqat mərkəzlərində tədqiqatçı; TV və radio kanallarında prodüser, aparıcı, redaktor; sahə üzrə və digər KİV-lərdə musiqi redaktoru; səsyzama studiyalarında işləyə bilər.
- 6.2. Ali təhsil müəssisəsi təhsil proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb-səhifələrində yerləşdirməlidir.
- 6.3. Ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsini bitirən (magistrlik dissertasiyasını müdafiə edən), yaxud təhsili ona bərabər tutulan şəxslər (tibbi təhsildə həkim-mütəxəssis) fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktoranturaya qəbul oluna bilərlər.
- 6.4. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömür boyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyəti üzrə təlim nəticələri
Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Musiqişünaslıq sahəsində tarixi və nəzəri metodları biləcək və tətbiq edəcək, elmi problemin formalaşdırılmasını, mənbələrlə işləməyi, təhlil etməyi, tədqiqat metodlarının nəticələrini əsaslandırmağı bacaracaq. Müxtəlif dövrlərə, bəstəkarlıq məktəblərinə və üslub sistemlərinə məxsus musiqi materiallarını təhlil metodları ilə incələyərək yeni nəzəri qənaətlərə, musiqi mətninin semantikasına dair tarixi-nəzəri nəticələrə gəlməyi bacaracaq.
PTN 2. Musiqi sahəsi üzrə müasir inkişaf tendensiyaları haqqında biliyə malik olacaq. Musiqişünaslıq elminin humanitar elmlər sistemi ilə əlaqəsini dərk edəcək. Müasir rəqəmsal texnologiyaların musiqi mədəniyyətinə təsirini biləcək.
PTN 3. Musiqi istehsalını, yayımını təhlil edərək bu istiqamətdə empirik və nəzəri tədqiqat metodlarını tətbiq edə biləcək. Musiqi sosiologiyasının klassik və çağdaş nəzəri əsaslarını, musiqi fenomenlərinin sosial rolunu və funksional mənalandırılmasını qiymətləndirəcək.
PTN 4. Elmi mətnləri redaktə etməyi bacaracaq. Musiqi mətni ilə elmi-tənqidi işləmə prosesini (mənbə təhlilini, variantların sistemləşdirilməsini, əlyazmaların deşifrəsini və tənqidi şərhlərlə nəşrə hazırlanmasını) peşəkar şəkildə həyata keçirəcək. Musiqi mətninin terminoloji redaktəsini, tərcüməsini və izahlı təhlilini peşəkar səviyyədə təqdim edəcək. KİV-də musiqi sənətini yüksək səviyyədə təbliğ edəcək.
PTN 5. Elmi-tədqiqat işi apararkən əsaslı mənbələrdən, arxiv materiallarından, müasir rəqəmsal resurslardan istifadə edəcək, təsnifat aparmağı və tədqiqat işində tətbiq etməyi bacaracaq, elmi-nəzəri konfranslarda maraqlı tədqiqat ideyaları ilə çıxış edib öz fikirlərini, mövqeyini səlis, aydın, nəticə məharəti ilə müdafiə edə biləcək.
PTN 6. Kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarının, ölçmə, tədqiqat dizaynı və təhlilin qarşılıqlı asılılığına əsaslanaraq tədqiqat aparmağı bacaracaq. Kitabxana və internet resurslarından məlumat qaynağı kimi istifadə edərək verilənləri araşdırır və təhlil edə biləcək.
PTN 7. Müasir rəqəmsal texnologiyalardan istifadə və tətbiq edə biləcək. Müasir rəqəmsal texnologiyaların musiqi sənətinə təsirini təhlil və şərh edə biləcək.
PTN 8. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.
PTN 9. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq və nəşr etikasına malik olacaq.
PTN 10. Məlumatların təhlil üçün hazırlanması və filtrasiyası, təhlil üçün sistemləşdirilməsi, vizuallaşdırılması, təhlili prosesi, növləri, toplanma mənbələri, təhlili üzrə strategiyaların qurulması və sahəyə uyğun olaraq təhlillərdə istifadə olunacaq proqram təminatları ilə tanış olacaq. ("Excel", "SPSS" və s.). İxtisas sahəsində tədqiqatlarda istifadə olunan təhlil metodları ilə təhlillər apacaq (statistik testlər və təhlillər, kəmiyyət və keyfiyyət təhlilləri, eksperimental təhlillər, anket və sorğu təhlilləri və s. kimi) və təhlillərin əsasında müvafiq rəylər hazırlamağı bacaracaq.

Etnomusiqişünasliq

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Müxtəlif xalqların və etnik qrupların ənənəvi musiqi sistemlərini struktur-semantik səviyyədə təhlil edərək onların modal quruluşları, ritmik modelləri, improvizasiya üsulları və intonasiya sistemlərini nəzəri-metodoloji əsaslarla ümumiləşdirməyi bacaracaq. Qlobal və yerli musiqi təfəkkür formaları arasında müqayisəli təhlil aparacaq və semiotik yanaşmaları tətbiq edə biləcək.
PTN 2. Ənənəvi musiqi irsinin tarixi təkamülünü dövr, region və musiqi mədəniyyətləri üzrə təsnifatlaşdırma biləcək. Elmi-nəzəri biliklərini şifahi ənənəli professional musiqi materialının tədqiqində və interpretasiyasında tətbiq etməyi bacaracaq.
PTN 3. Şifahi və yazılı mənbələr, səyyah qeydləri, arxiv materialları, salnamələr və tarixi mətnlərlə işləyərək mədəniyyətlərarası əlaqələri identifikasiya edə biləcək. Musiqi ənənələrinin tarixi transformasiyasını sosial kontekst, mədəni miras və regionlararası qarşılıqlı təsir baxımından şərh edir və bu istiqamətdə elmi-tədqiqat əsərlərini ərşeyə gətirə biləcək.
PTN 4. Ənənəvi musiqi irsini müasir musiqi prosesləri kontekstində şərh etməyi bacaracaq. Etnoorqanologiyanın əsaslarını biləcək və elmi-tədqiqat fəaliyyətində istifadə etməyi bacaracaq.
PTN 5. Ənənəvi musiqi mədəniyyətinin ictimai təqdimatı, inteqrativ şəkildə təbliği, muzeylər, mədəniyyət ocaqları, konsert məkanları, təhsil platformaları və rəqəmsal media üzərindən musiqi irsini didaktik və elmi cəhətdən təqdim etməyi və mədəniyyətlərarası dialoq və musiqi mirasının davamlılığı baxımından nəzəri şəkildə əsaslandırmağı bacaracaq.
PTN 6. Müasir rəqəmsal texnologiyalardan istifadə edə biləcək. Müasir rəqəmsal texnologiyaların musiqi sənətinə təsirini təhlil və şərh edəcək.
PTN 7. Sahə tədqiqatları nəticəsində əldə olunan ənənəvi musiqi nümunələrini transkripsiya edəcək, arxivləşdirəcək və analitik təhlilə hazırlayacaq. Tədqiqatçı kimi toplanmış material əsasında elmi əsərlər, kataloqlar və metodik vəsaitlər hazırlamaqla mədəni irsin qorunmasını təmin etməyi bacaracaq.
PTN 8. Kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarının, ölçmə, tədqiqat dizaynı və təhlilin qarşılıqlı asılılığına əsaslanaraq tədqiqat aparacaq. Kitabxana və internet resurslarından məlumat qaynağı kimi istifadə edərək, verilənləri araşdıracaq və təhlil edəcək.
PTN 9. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.
PTN 10. Akademik yazı, danışıq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq və nəşr etikasına malik olacaq.
PTN 11. Məlumatların təhlil üçün hazırlanması və filtrasiyası, təhlil üçün sistemləşdirilməsi, vizuallaşdırılması, təhlili prosesi, növləri, toplanma mənbələri, təhlili üzrə strategiyanın qurulması və sahəyə uyğun olaraq təhlillərdə istifadə olunacaq proqram təminatları ilə tanış olacaq. ("Excel", "SPSS" və s.). İxtisas sahəsində tədqiqatlarda istifadə olunan təhlil metodları ilə təhlillər aparacaq (statistik testlər və təhlillər, kəmiyyət və keyfiyyət təhlilləri, eksperimental təhlillər, anket və sorğu təhlilləri və s. kimi) və təhlillərin əsasında müvafiq rəylər hazırlamağı bacaracaq.

Musiqi tənqidi

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Nəzəri və tənqidi metodları mənimsəyərək tətbiq edəcək, Şərq, Qərb, rus və Azərbaycan musiqi tənqidinə dair biliklərə malik olacaq. Tarixi faktlarla işləmək qabiliyyətinə, analitik və zəngin təsəvvürə malik olacaq. Öz fikrini və mövqeyini, elmi problemi formalaşdırmağı bacaracaq. Musiqi elmini tənqidi baxışla dəyərləndirməyi, ifaçılıq xüsusiyyətlərinin müqayisəsini və s. Aparmağı bacaracaq. Tənqid materiallarını təhlil edərək onların janr və kompozisiya strukturunu, üslub xüsusiyyətlərini qiymətləndirə biləcək.

PTN 2. Müxtəlif musiqi üslublarını, müasir musiqi istiqamətlərini biləcək. Müasir musiqişünaslığın problemlərini, musiqi sənəti ilə bağlı materialları tənqidi nöqtəyi-nəzərdən təhlil edə biləcək.

PTN 3. Müasir rəqəmsal texnologiyalardan istifadə edə biləcək. Müasir rəqəmsal texnologiyaların musiqi sənətinə təsirini təhlil və şərh edə biləcək.

PTN 4. Elmi-publisistik jurnallarda, dövrü mətbuatda musiqi materiallarını şərh edə biləcək. Konsert, festival, müsabiqə təşkilatları ilə sıx əməkdaşlıq yaradacaq. Bəstəkar və ifaçılarla yaradıcılıq ünsiyyətinə, qarşılıqlı münasibətə, dialoq və debata açıq olacaq. Musiqi publisistikasının müxtəlif janrlarında yazmağı bacaracaq. Musiqi sənətini geniş ictimaiyyətə tanıtmayı, onun təbliği ilə məşğul olması, müxtəlif tədbirlərdə, konfrans və seminarlarda, KİV və musiqi salonlarında çıxış edərək, maarifləndirici fəaliyyət göstərməyi bacaracaq.

PTN 5. Elmi üslubun norma və prinsiplərinə uyğun redaktə etməyi bacaracaq. Musiqi terminologiyasını və anlayış sistemini peşəkar səviyyədə mənimsəyəcək, elmi məqalə, tədqiqat işi və təqdimatlarda terminoloji dəqiqliyə riayət edəcək.

PTN 6. Elmi-tədqiqat işi apararkən əsaslı mənbələrdən, arxivlərdən, o cümlədən müasir rəqəmsal resurslardan istifadə etməyi, onları sistemləşdirməyi, təsnifat aparmağı və tədqiqat işində tətbiq etməyi bacaracaq. Musiqişünaslığın nəzəri əsaslarını biləcək.

PTN 7. Kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarının, ölçmə, tədqiqat dizaynı və təhlilin qarşılıqlı asılılığına əsaslanaraq tədqiqat aparmağı bacaracaq. Kitabxana və internet resurslarından məlumat qaynağı kimi istifadə edərək verilənləri araşdıracaq və təhlil edəcək.

PTN 8. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 9. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq və nəşr etikasına malik olacaq.

PTN 10. Məlumatların təhlil üçün hazırlanması və filtrasiyası, təhlil üçün sistemləşdirilməsi, vizuallaşdırılması, təhlili prosesi, növləri, toplanma mənbələri, təhlili üzrə strategiyaların qurulması və sahəyə uyğun olaraq təhlillərdə istifadə olunacaq proqram təminatları ilə tanış olacaq. ("Excel", "SPSS" və s.). İxtisas sahəsində tədqiqatlarda istifadə olunan təhlil metodları ilə təhlillər aparacaq (statistik testlər və təhlillər, kəmiyyət və keyfiyyət təhlilləri, eksperimental təhlillər, anket və sorğu təhlilləri və s. kimi) və təhlillər əsasında müvafiq rəylər hazırlamağı bacaracaq.

Musiqi texnologiyaları

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Musiqi texnologiyası sahəsində elmi-nəzəri əsasları biləcək və praktiki fəaliyyətində tətbiq etməyi bacaracaq.

PTN 2. Musiqi sənayesində istifadə olunan müasir texnoloji vasitələr və proqram təminatlarını biləcək və onlardan istifadə etməyi bacaracaq.

PTN 3. Müasir media məkanında (KİV-də) musiqi kontentinin yaradılması, idarə olunması və peşəkar şəkildə təqdim edilməsi sahəsində nəzəri və praktiki biliklərə malik olacaq.

PTN 4. Kompüter texnologiyaları vasitəsilə musiqi əsərlərinin aranjimanını həyata keçirəcək, yaradıcı işləri xüsusi musiqi proqram təminatları (DAW-lar, notasiya proqramları və s.) üzərində icra etməyi bacaracaq.

PTN 5. Köhnə və zədələnmiş audiyozıların bərpası ilə məşğul olacaq, musiqi materiallarını texnoloji baxımdan təhlil edəcək və müasir rəqəmsal vasitələrdən istifadə etməklə səslərin təmizlənməsi, bərpası və arxivləşdirilərək qorunması prosesini peşəkar səviyyədə həyata keçirməyi bacaracaq.

PTN 6. Ənənəvi və elektron musiqi alətlərinin (sintezatorlar, samplər, MIDI alətlər və s.) texniki imkanlarını, həmçinin audiovizual səs effektlərinin tətbiq sahələrini və musiqi yaradıcılığına təsirini dərinlən biləcək və iş prosesində tətbiq edəcək.

PTN 7. Kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarının, ölçmə, tədqiqat dizaynı və təhlilin qarşılıqlı əsasıllığına əsaslanaraq tədqiqat aparacaq. Kitabxana və internet resurslarından məlumat qaynağı kimi istifadə edərək verilənləri araşdırır və təhlil edəcək.

PTN 8. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 9. Akademik yazı, danışq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq və nəşr etikasına malik olacaq.

PTN 10. Məlumatların təhlil üçün hazırlanması və filtrasıyası, təhlil üçün sistemləşdirilməsi, vizuallaşdırılması, təhlili prosesi, növləri, toplanma mənbələri, təhlili üzrə strategıyanın qurulması və sahəyə uyğun olaraq təhlillərdə istifadə olunacaq proqram təminatları ilə tanış olacaq ("Excel", "SPSS" və s.). İxtisas sahəsində tədqiqatlarda istifadə olunan təhlil metodları ilə təhlillər aparacaq (statistik testlər və təhlillər, kəmiyyət və keyfiyyət təhlilləri, eksperimental təhlillər, anket və sorğu təhlilləri və s. kimi) və təhlillərin əsasında müvafiq rəylər hazırlamağı bacaracaq.

İfaçılıq sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və metodikası

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. İfaçılıq sənətinin tarixi və nəzəriyyəsi, ifaçılıq üslubları, orqanologıyanın müasir problemlərini biləcək. Əsas bədii ifadə vasitələrini və ifaçılıq üslublarını alətin imkanları baxımından təhlil edəcək. Orijinal not mətnini ifaçılıq texnikaları və çoxvariantlı ifaçılığın təsiri ilə şərh edə biləcək.

PTN 2. İfaçılıq sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və tədrisi sahəsi üzrə elmi-tədqiqat işləri ərsəyə gətirə biləcək. Mənbələri müxtəlif üsullarla təhlil etməyi və nəticə çıxarmağı, elmi məqalə, konfrans məruzəsi, dissertasiya işi hazırlamağı və təqdim etməyi bacaracaq.
PTN 3. Müasir rəqəmsal texnologiyalardan istifadə və tətbiq edə biləcək. Müasir rəqəmsal texnologiyaların musiqi sənətinə (ifaçılıq sənətinə) təsirini təhlil və şərh edə biləcək.
PTN 4. İfaçılıq sənəti üzrə tarixi və müasir prosesləri müasir paradıqmalarda çərçivəsində təhlil və şərh etməyi bacaracaq. Musiqi əsərlərini təhlil və transkripsiya, orkestrləşdirmə və partitutura ilə işləməyi bacaracaq.
PTN 5. Milli və dünya ifaçılıq məktəbinin ənənələrini biləcək. Yerli və beynəlxalq arenalarda, müsabiqə və festivallarda elmi-nəzəri və praktiki biliklərini nümayiş və təbliğ edə biləcək.
PTN 6. Tədqiqatçı kimi toplanmış material əsasında elmi əsərlər, dərs vəsaitləri və metodik vəsaitlər hazırlamağı, not vəsaitləri tərtib etməyi bacaracaq.
PTN 7. Kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarının, ölçmə, tədqiqat dizaynı və təhlilin qarşılıqlı asılılığına əsaslanaraq tədqiqat aparacaq. Kitabxana və internet resurslarından məlumat qaynağı kimi istifadə edərək, verilənləri araşdıracaq və təhlil edəcək.
PTN 8. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. İfaçılıq sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və metodikası sahəsində lazımi elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.
PTN 8. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq və nəşr etikasına malik olacaq.
PTN 10. Məlumatların təhlil üçün hazırlanması və filtrasiyası, təhlil üçün sistemləşdirilməsi, vizuallaşdırılması, təhlili prosesi, növləri, toplanma mənbələri, təhlili üzrə strategiyanın qurulması və sahəyə uyğun olaraq təhlillərdə istifadə olunacaq proqram təminatları ilə tanış olacaq. ("Excel", "SPSS" və s.). İxtisas sahəsində tədqiqatlarda istifadə olunan təhlil metodları ilə təhlillər aparacaq (statistik testlər və təhlillər, kəmiyyət və keyfiyyət təhlilləri, eksperimental təhlillər, anket və sorğu təhlilləri və s. Kimi) və təhlillərin əsasında müvafiq rəylər hazırlayacaq.

Musiqi mənbəşünaslığı

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Musiqi mənbəşünaslığı sahəsində elmi-nəzəri və praktiki istiqamətləri dərinlən mənimsəyərək bu sahənin tarixini, əsas anlayışlarını və tədqiqat metodlarını sistemli şəkildə qavrayacaq, əski əlifbanı biləcək, bu bilikləri kompleks şəkildə tətbiq etməyi bacaracaq. Tədqiqat zamanı şərq dilləri üzrə mütəxəssislərlə əməkdaşlıq etməyi bacaracaq, eləcə də şərh (intrepretasiya), metodologiya və əsaslandırmaq bacarıqlarından istifadə edəcək.
PTN 2. Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin təbliği ilə bağlı folklor, aşiq sənəti, muğam və digər sahələr üzrə musiqi irsinin rəqəmsallaşdırılması və sənədləşdirilməsi layihələrinə rəhbərlik edə biləcək. Notları və tədqiqat əsərlərini nəşrə hazırlaya biləcək. Rəqəmsal və fiziki mənbələrin əsaslı olmalarını müəyyən edərək elmi dövriyyəyə daxil etməyi bacaracaq.

PTN 3. Musiqişünaslıq elmi çərçivəsində musiqi mənbəşünaslığın humanitar elmlər sistemi ilə əlaqəsini dərk edəcək.
PTN 4. Musiqi sahəsinə aid materialların toplanmasını, sistemləşdirilməsini, kataloqlaşdırılmasını bacaracaq.
PTN 5. Müasir rəqəmsal texnologiyalardan istifadə və tətbiq edə biləcək və bu texnologiyaların musiqi sənətinə təsirini təhlil və şərh edə biləcək.
PTN 6. Tədqiqat zamanı müəllif hüququ və digər normativ sənədlərin tətbiqi ilə bağlı biliklərdən istifadə etmək bacarığına malik olacaq.
PTN 7. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Musiqi mənbəşünaslığı sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.
PTN 8. Kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarının, ölçmə, tədqiqat dizaynı və təhlilin qarşılıqlı asılılığına əsaslanaraq tədqiqat aparacaq. Kitabxana və internet resurslarından məlumat qaynağı kimi istifadə edərək, verilənləri araşdıracaq və təhlil edəcək.
PTN 9. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazacaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq və nəşr etikasına malik olacaq.
PTN 10. Məlumatların təhlil üçün hazırlanması və filtrasiyası, təhlil üçün sistemləşdirilməsi, vizuallaşdırılması, təhlili prosesi, növləri, toplanma mənbələri, təhlili üzrə strategiyanın qurulması və sahəyə uyğun olaraq təhlillərdə istifadə olunacaq proqram təminatları ilə tanış olacaq. ("Excel", "SPSS" və s.). İxtisas sahəsində tədqiqatlarda istifadə olunan təhlil metodları ilə təhlillər aparacaq (statistik testlər və təhlillər, kəmiyyət və keyfiyyət təhlilləri, eksperimental təhlillər, anket və sorğu təhlilləri və s. Kimi) və təhlillərin əsasında müvafiq rəylər hazırlamağı bacaracaq.

"Tədqiqat metodları" fənn üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Elmi tədqiqatların aparılması üçün kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarını, onların xüsusiyyətlərini və tətbiq sahələrini fərqləndirə və məqsədyönlü şəkildə tətbiq edə biləcək.
FTN 2. Fəaliyyət sahələrində tədqiqat sualının formalaşdırılması, hipotezlərin və tədqiqat dizaynının (eksperimental və ya müşahidə xarakterli) qurulması bacarığına yiyələnəcək.
FTN 3. Elmi mənbələrdən (kitabxana, elmi bazalar, elektron resurslar və s.) sistemətik istifadə edərək mövcud bilikləri toplaya və onlara əsasən tədqiqat çərçivəsini formalaşdıracaq.
FTN 4. Toplanmış verilənlərin ölçülməsi, statistik üsullarla işlənməsi, vizualizasiya edilməsi və tədqiqat məqsədlərinə uyğun olaraq təhlilini həyata keçirəcək.
FTN 5. Tədqiqat nəticələrini məntiqi strukturda təqdim etməyi, elmi məqalə və hesabatlar şəklində yazmağı, həmçinin nəticələri şifahi və yazılı formada auditoriyaya təqdim etməyi bacaracaq.
FTN 6. Tədqiqatın etik və metodoloji prinsiplərinə riayət etməklə müstəqil və ya qrup halında tədqiqat aparacaq, layihə və dissertasiya işlərinin hazırlanmasında metodoloji əsasları düzgün tətbiq edə biləcək.

“Akademik yazı və etika” fənn üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Akademik yazının məqsədi, strukturu və üslub xüsusiyyətlərini anlayaraq elmi esse, dissertasiya, məqalə və digər akademik sənədləri məntiqi və peşəkar şəkildə yazma bacarığını göstərəcək.

FTN 2. Fərqli akademik janrlarda (məqalə, dissertasiya, tezis, referat və s.) yazı tələblərinə uyğun kontent hazırlamağı və ideyaları ardıcıl və əsaslandırılmış formada ifadə etməyi bacaracaq.

FTN 3. Mənbələrlə işləmə bacarığına yiyələnərək akademik yazılarda müxtəlif istinad sistemlərindən (APA, MLA, IEEE və s.) düzgün istifadə etməyi və plagiatdan yayınmağı bacaracaq.

FTN 4. Elmi diskussiyalar, seminarlar, simpozium və konfranslarda çıxış etmək üçün akademik danışıq üslubunu mənimsəməklə fikirlərini peşəkar şəkildə təqdim etməyi bacaracaq.

FTN 5. Elmi fəaliyyət zamanı müəlliflik hüquqları, nəşr etikası və akademik dürüstlük prinsiplərini mənimsəyəcək və elmi araşdırmalarda bu prinsiplərə riayət edəcək.

FTN 6. Elmi tədqiqat və yazı prosesində qarşıya çıxan etik dilemmaları və düzgün davranış modellərini analiz edəcək və elmi mühitdə etik qərarlar verməyi bacaracaq.

“Tədqiqat analitikası” fənn üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Məlumatların növlərini və tədqiqatın məqsədinə uyğun olaraq məlumatların toplanma üsullarını təyin etməklə elmi-tədqiqat üçün effektiv məlumat toplama strategiyası hazırlayacaq.

FTN 2. Tədqiqat məqsədlərinə uyğun olaraq məlumatların ilkin emalı (təmizlənməsi, kodlaşdırılması, strukturlaşdırılması) və təhlilə hazır vəziyyətə gətirilməsi proseslərini yerinə yetirəcək.

FTN 3. Fərqli proqram təminatlarında (“Excel”, “EViews”, “SPSS”, “Python”, “R”, “Matlab” və s.) məlumatları analiz edərək sadə və mürəkkəb statistik göstəricilər əsasında nəticələr çıxaracaq.

FTN 4. Tədqiqatlarda istifadə olunan əsas təhlil metodlarını (kəmiyyət, keyfiyyət, qarışıq və eksperimental təhlil üsulları) sahəyə uyğun şəkildə tətbiq edərək analitik nəticələr əldə edəcək.

FTN 5. Analitik nəticələri vizual təqdim etmə alətləri (qrafiklər, diaqramlar, cədvəllər və s.) vasitəsilə elmi əsaslarla təqdim edəcək və nəticələri düzgün interpretasiya edəcək.

FTN 6. Tədqiqat nəticələrinə əsaslanaraq məntiqi və sübutlara əsaslanan elmi rəy, tövsiyə və ümumiləşdirmələr hazırlayaraq tədqiqat hesabatları və elmi sənədlər tərtib edə biləcək.

“Elmi-pedaqoji təcrübə” üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. İxtisasa aid akademik fənlərin proqramlarının hazırlanması, dərslər planlarının tərtib edilməsi, mühazirə və praktiki məşğələlərin təşkili, təlim materiallarının seçilməsi və hazırlanması üzrə bacarıqlar qazanacaq.

FTN 2. Tədris prosesinin planlaşdırılması, auditoriya ilə işləmək, təlim strategiyalarının seçilməsi, tələbələrin fəallığını artırmaq üçün müasir təlim metodlarından istifadə etmə bacarığına yiyələnəcək.

FTN 3. Pedaqoji fəaliyyət zamanı fənlərin məzmununu müasir elmi yeniliklərə əsaslanaraq formalaşdırmaq və tətbiq etmək bacarığını inkişaf etdirəcək.

FTN 4. Müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından (ICT), tədris proqram təminatlarından (CAD/CAM/CAE, simulyasiya proqramları, virtual laboratoriyalar) səmərəli istifadə etməyi öyrənəcək.

FTN 5. Tədris fəaliyyətində açıq və səlis akademik ünsiyyət qurmaq, öz bilik və tədqiqat nəticələrini auditoriyaya aydın və əsaslandırılmış formada çatdırmaq bacarığına malik olacaq.

FTN 6. Pedaqoji fəaliyyətin güclü və zəif tərəflərini müəyyən etməyi, refleksiya aparmağı və gələcək fəaliyyət üçün inkişaf istiqamətlərini müəyyən etməyi öyrənəcək.

“Elmi-tədqiqat təcrübəsi” üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. İxtisas sahəsində aktual elmi-tədqiqat mövzularını müəyyənləşdirmək, tədqiqatın məqsəd və vəzifələrini dəqiq formalaşdırmaq bacarığına malik olacaq.
FTN 2. Konkret tədqiqat məqsədlərinə uyğun müasir elmi-tədqiqat metodlarını (situasiya analizi, əməliyyat-taktiki təhlil, modelləşdirmə, statistik metodlar və s.) seçmək və səmərəli tətbiq etmək bacarığına yiyələnəcək.
FTN 3. Əldə etdiyi eksperimental və nəzəri məlumatların işlənməsi, sistemləşdirilməsi, nəticələrin emal edilməsi, statistik analizinin aparılması və nəticələrin şərh olunması üzrə bacarıqlar əldə edəcək.
FTN 4. Aparılmış tədqiqatların nəticələrini proseslərin optimallaşdırılması, tətbiqi və innovativ texnologiyaların işlənilib hazırlanması istiqamətində tətbiq etmək bacarığına malik olacaq.
FTN 5. Tədqiqat nəticələrini elmi məqalə, hesabat, dissertasiya formatında təqdim etmək, elmi konfrans və seminarlarda çıxış etmək, elmi diskussiyalarda iştirak etmək bacarığı əldə edəcək.
FTN 6. Tədqiqat fəaliyyətində elmi etika prinsiplərinə (plagiatın qarşısının alınması, düzgün istinad qaydaları, müəllif hüquqlarına hörmət və s.) əməl etməyi və elmi məsuliyyəti dərk etməyi öyrənəcək.
“Magistrlik dissertasiyası” üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Tədqiqat problemini əsaslandırmaq, məqsəd və vəzifələri dəqiq müəyyənləşdirmək, kompleks plan qurmaq, nəzəri və analitik üsullarla tədqiqatı tam həcmdə yerinə yetirmək bacarığına yiyələnəcək.
FTN 2. İxtisas sahəsində elmi-nəzəri və praktiki problemləri dərinlən təhlil etmək, təhlükəsizlik risklərinin qiymətləndirilməsi və operativ qərarların qəbulunda müasir elmi yanaşmaları tətbiq etməklə problemlərin müstəqil həllini təqdim etmək bacarığını nümayiş etdirəcək.
FTN 3. Eksperimental və nəzəri nəticələrin riyazi modelləşdirilməsi, sistemli təhlili, analiz edilməsi və ümumiləşdirilməsi üzrə səriştə qazanacaq.
FTN 4. Əldə olunan elmi nəticələrin ixtisas üzrə tətbiqini əsaslandırmaq, praktik tövsiyələr hazırlamaq və innovativ yanaşmalar təqdim etmək bacarığı əldə edəcək.
FTN 5. Dissertasiya işinin məzmununu elmi auditoriya qarşısında aydın, əsaslandırılmış və strukturlaşdırılmış formada təqdim etmək, müdafiə etmək və elmi müzakirələrdə iştirak etmək bacarığına yiyələnəcək.
FTN 6. Dissertasiya işində elmi etika və intizam qaydalarına riayət etmək, müəllif hüquqlarına hörmət, istinad qaydalarına əməl etmək və öz tədqiqat fəaliyyətinə məsuliyyətlə yanaşmaq bacarığını nümayiş etdirəcək.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyətlərinin təlim nəticələrinin matrisi

Ali təhsil müəssisəsi aşağıdakı cədvəldən istifadə edərək ixtisaslaşmanın təhsil proqramının təlim nəticələrinin əldə olunmasına necə dəstək verdiyini müəyyənləşdirməlidir.

Tədris fəaliyyətinin (fənnin) adı	Proqramın təlim nəticələri					
	PTN 1	PTN 2	PTN 3	PTN 4	PTN 5	PTN 6
Tədqiqat metodları						
Akademik yazı və etika						
Tədqiqat analitikası						
Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər						
Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər						
Elmi-pedaqoji təcrübə						
Elmi tədqiqat təcrübəsi						
Magistrlik dissertasiyası						

Razılaşdırıldı:

Elm, ali və peşə təhsili şöbəsinin müdiri

Turxan Süleyman

Mədəniyyət ixtisasları qrupu üzrə işçi qrupunun həmsədrləri

Geyran Mahmudova

Mehriban Ələkbərzadə